

Nationalism, Universalism, and Piety
in the Story(ies) of Hanukkah

1. From the Amidah (Ashkenaz)

[We thank You] for the miracles,
for the redemption, for the mighty deeds,
for the acts of deliverance
and for the wars that You performed for
our ancestors in those days at this
season.

In the days of Matityahu, son of Yoḥanan
the High Priest, the Hasmonean and his
sons, when the evil Greek kingdom
rose up against Your people Israel
to make them forget Your Torah
and to turn them away from the statutes
of Your will—

You, in Your abundant mercy,
stood by them in their time of distress,
You defended their cause,
You judged their grievances,
You avenged them. You delivered the
mighty into the hands of the weak, the
many into the hands of the few,
impure ones into the hands of the pure,
the wicked into the hands of the
righteous,
and malicious ones into the hands of
those who engage with Your Torah.
And You made Yourself a great and holy
name in Your world.

And for Your people, Israel,
You performed a great deliverance and
redemption to this very day.

Afterwards, Your children entered the
Holy chamber of Your house, cleared
Your Temple, purified Your Sanctuary,
and kindled lights in the courtyards of
Your Sanctuary, and designated these

על הנסים ועל הפרקן
ועל הגבורות ועל התשועות
ועל המלחמות שעשית לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה:

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי
ובניו קשמדה מלכות יון הרשעה
על-עמך ישראל להשכיחם תורתך
ולהעבירם מחקי רצונך,
ואתה ברחמיך הרבים
עמדת להם בעת צרתם
רבת את-ריבם דנת את-דינם
נקמת את-נקמתם
מסרת גבורים ביד חלשים
ורבים ביד מעטים
וטמאים ביד טהורים
ורשעים ביד צדיקים
וזדים ביד עוסקי תורתך
ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך
ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן כהיום הזה
ואחר-כן באו בניך לדביר ביתך
ופנו את-היכלך
וטהרו את-מקדשך
והדליקו נרות בחצרות קדשך
וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו
להודות ולהלל לשמך הגדול:

FUCHSBERG JERUSALEM CENTER

Rabbi Shuki Zehavi

eight days of Hanukkah to thank and praise Your great Name.

2. Shabbat 21b

What is Hanukkah?

The Sages taught: On the 25th of Kislev, the days of Hanukkah are eight. One may not eulogize on them and one may not fast on them. For when the Greeks entered the Sanctuary they defiled all the oils that were in the Sanctuary. And when the Hasmonean monarchy overcame them and emerged victorious over them, they searched and found only one cruse of oil that was placed with the seal of the High Priest. And there was [enough] there to light [the menorah] for only one day. A miracle occurred and they lit from it for eight days. The next year they instituted and made [those days] holidays with praise and thanks.

מאי חנוכה? דתנו רבנן: בכ"ה בכסליו
יומי דחנוכה תמניא אינון דלא למספד
בהון ודלא להתענות בהון. שקשנכנסו
יוונים להיכל טמאו כל השמנים
שבהיכל. וכשגברה מלכות בית
חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא
פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו
של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק
יום אחד. נעשה בו נס והדליקו ממנו
שמונה ימים. לשנה אחרת קבעום
ועשאו ימים טובים בהליל והודאה.

3. Avodah Zarah 8a

The Sages taught: When the first human being [Adam] saw that the daylight kept getting shorter, he said: "Woe is me! Maybe it's because I sinned [by not listening to God in the Garden of Eden] that the world is becoming dark around me and is returning to chaos and formlessness. And this is the death that was sentenced upon me from Heaven

ת"ר לפי שראה אדם הראשון יום
שמתמעט והולך אמר אוי לי שמא
בשביל שסרחתי עולם חשך בעדי וחוזר
לתוהו ובוהו וזו היא מיתה שנקנסה עלי
מן השמים

FUCHSBERG
JERUSALEM CENTER

Rabbi Shuki Zehavi

[from God].

He went and spent eight days in fasting and in prayer. Once he saw the season of Tevet, and saw that the daylight kept getting longer, he said: This [must be] the way of the world [that days get shorter until winter and then longer until summer]. He went and celebrated a holiday for eight days.

The next year, he made both of them holidays. He established them for the sake of Heaven, but they established them for idolatry.

עמד וישב ח' ימים בתענית [ובתפלה]
כיון שראה תקופת טבת וראה יום
שמאריך והולך אמר מנהגו של עולם
הוא הלך ועשה שמונה ימים טובים

לשנה האחרת עשאן לאלו ולאלו ימים
טובים הוא קבעם לשם שמים והם
קבעום לשם עבודת כוכבים